స్నేహ

జలంధర

మనం నమ్మనట్టు నటిస్తామే వాటిని మాన మండి మనం! ఏ ఫ్రెండ్ హేమంత్ రోజూ కుంకుమ పెట్టుకోందే బైటకురారు, మా పెదనాన్న ఆది వారాలు గుమ్మడికాయ 'దృష్టి' తీయందే ఊరు కోరు. హోమాలు, పూజలు నవగ్రహ దానాలు... ఏది ఎవరు మానారండి?

సుందరరావు మొదటిసారిగా కన్నీరు పెట్టుకున్నాడు. తెలిసీ తెలియని వయస్సులో అల్లరి చేసి దెబ్బలు తిన్నప్పుడు, కర్రాబిళ్ళా ఆడుకుంటూ నేలమీద పడి డోక్కుపోయినప్పుడు కలిగే దుఃఖం కాదది...

మనసు బాధ పడినప్పుడు...అదీ మరొకరి బాధకు, సాదా సీదా మొగవాడు అపూర్వంగా రియాక్టై కార్చిన కన్నీరు అది.

అతనికే ఆశ్చర్యంగా వున్నది అది సాధ్యమా అని.

కంప్యూటర్ ఇంజనీరు అయిన అతనికి పెరిగిన వాతావరణంలోకానీ, కాలేజీ జీవితంలోకానీ, ఎక్కడా కన్నీరు కార్చేటంతటి స్పందన కలగలేదు. కాళిదాసు మేఘ సందేశాన్ని కూడా పరీక్షలో ఏం జవాబు రాయాలన్న పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూతో చదివేవాడు. మంచులో తడిసి కొత్త పెళ్ళికూతురులా తలకాయ వాల్చి అలవోకగా మొట్టమొదటి సూర్య కిరణాల స్పర్శకు పులకించిపోతున్న జూకా మందారాన్ని చాలా మేర్సిలెస్‌గా హైబిస్కస్ బొటానికల్ ఫామిలీ...వగైరా చెప్తూ, నోట్సు రాస్తూ ఏ రేకు కారేకు ఊడగొట్టి వాటిని ఎక్స్‌పరమెంటు చేసేవాడు.

కంప్యూటర్స్ ఎగ్జిబిషన్‌లో పరిచయమైన బి.ఎస్‌సి. అమ్మాయి చెమ్కీ చీరతో, రాళ్ళ జూకాలతో మారాడని ఏరాడ కొండ వీడల్లో అతనితో చిరునవ్వుల జిలుగు మాటలు అల్లుతూంటే, వింటూనే "ఎక్స్‌క్యూజ్ మీ...ప్లీజ్...నా చెప్పులు అక్కడ మర్చిపోయి వచ్చాను...ఎవడైనా ఎత్తుకు పోగలడు. మొన్న 75 రూపాయిల 95 పైసలు పెట్టి కొన్నాను" అంటూ ఇసుక దులుపుకుంటూ ఆ సౌందర్యమూర్తి మీద మంచి చూపు వల్ల చెప్పుల మీదికి మరల్చి చూస్తూ నడవగలడతను. అక్షరాల్లో చెబుతూంటే ఇదంతా ఆడ్‌గా వుందేమో కానీ, ఇందులో అనాలోచిత మేమిటిట? ఆదర్శాలతో బతికెయ్యడం పెద్ద గొప్పేం కాదు." అదే కోవకు చెందిన సుందరరావుకు కన్నీరు పెట్టించేటంతటి విలువైన దేవీ కనబడలేదు మరి.

కర్మ సిద్ధాంతం ప్రకారం అతను చాలా పుణ్యాత్ముడు. అన్నీ అమర్చుకుని పుట్టాడు కాబట్టి. బాధ, దుఃఖం, ఆలోచన ఇవన్నీ కొంచెం ఎదటి వాళ్ళ గురించి ఆలోచిస్తే వస్తాయి కానీ ఎవడి గోదు వాడు పడే వాడికి వచ్చేది తృప్తి, ఏదైనా లాభం లేనప్పుడు అసంతృప్తి

తప్ప మధ్యలో సిరి వెన్నెలలు, వెలుగు పొరలు, రంగుల వలయాలు వుండవు...తెలియవు కూడా.

ఇలా చాలా మంది బతికేస్తున్నారు. అందులో 'లేమి' ఎవరికీ తెలియదు-అక్కర్లేదు కూడా.

సుందరరావు అలా బతికేస్తూ వుండేవాడు ఆమె పరిచయం అయ్యేదాకా.

"మీకేమైనా బుద్ధుందా? కొత్త కంప్యూటర్‌కు అగరవత్తి, పూవులు పెడతారా? కొబ్బరి కాయకొట్టి హారతి ఇచ్చెయ్యకపోయారా ఏకంగా?"

తన స్నేహితుడు పెట్టిన కంప్యూటర్ సెంటర్లోకి పనిమీద వెళ్ళిన సుందరరావు నిర్ఘాంత పోయి చూశాడు. స్నేహితుడి కేకలు విని ముందు ఆశ్చర్యం, తరువాత నవ్వు వచ్చాయి అతనికి.

మెల్లగా బేల చూపులు చూస్తూ, కొంగు మెలిపెడుతూ బారెడు జుట్టు, సోగ కళ్ళు వున్న ఆ తిట్లు తింటున్న అమ్మాయి వంక దృష్టి సారించాడు.

"కొత్త కంప్యూటర్ కదా అని..." నట్టుతూ సమాధానం చెప్పింది ఆ అమ్మాయి.

"అయితే...మిమ్మల్ని ఇన్‌ఛార్జ్‌గా వేశాం కదా అని ఇలా కొత్త కంప్యూటర్ వచ్చినప్పుడల్లా పూజలు, వ్రతాలు చేస్తారా? ఏకంగా సప్త గోదావరుల నుంచి నీళ్ళు పట్టుకొచ్చి అభిషేకం చెయ్యకపోయారా? పీడా వదిలిపోతుంది? మూర్ఖత్వానికీ, చాదస్తానికీ ఒక లిమిట్ వుండాలి...ఛా..."

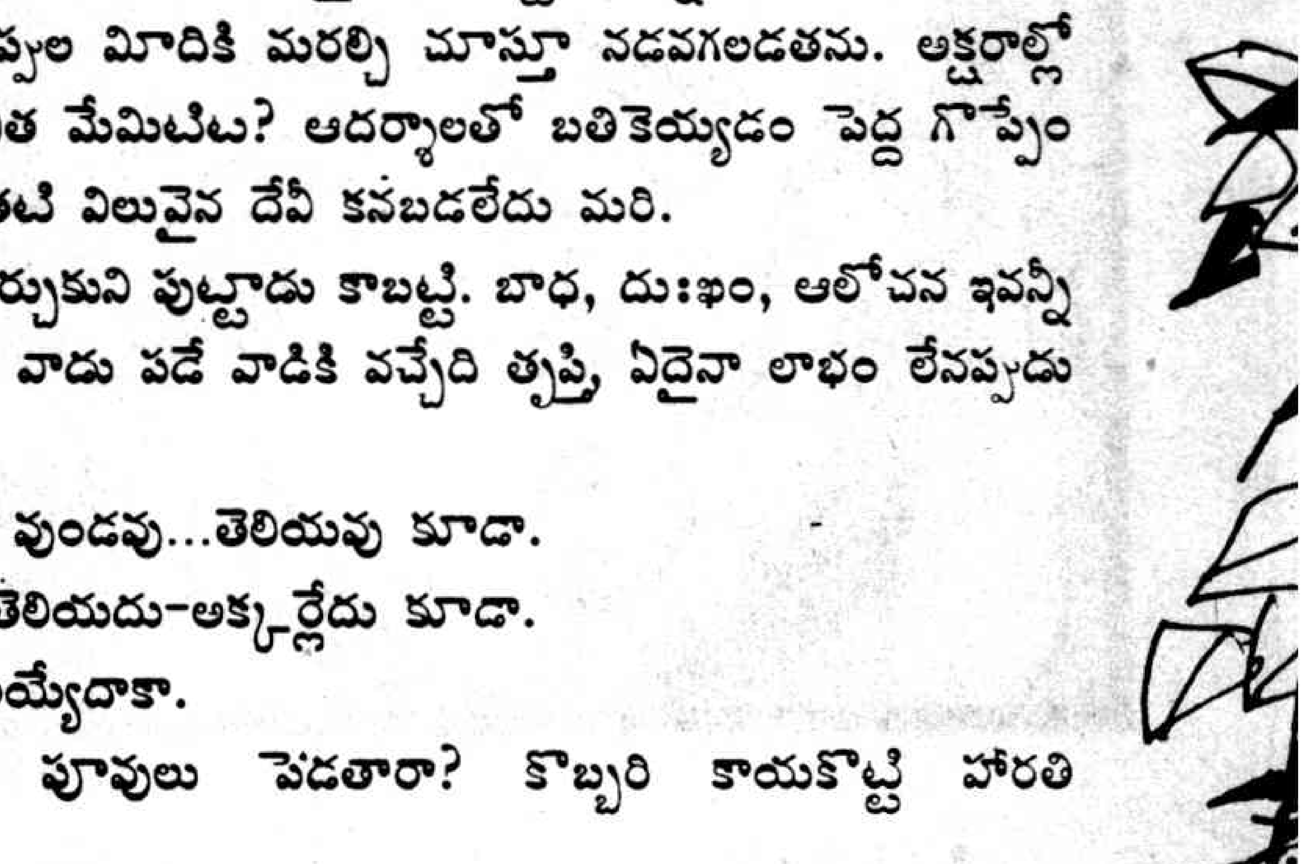

స్ప్రింగ్ డోర్ ధమాలమని తోసుకుంటూ వెళ్ళి కుర్చీలో జారగిలబడి, కర్చీఫ్‌తో ఏసీ రూంలో పట్టిన చెమట తుడుచుకుంటున్నాడు హేమంత్.

ఒక మొగమనిషి, మరొక ఆడ మనిషి పొరపాటు వో, బలవంతానో పెళ్ళి అనే లైసెన్సుతో శారీరకంగా ఒకటైనప్పుడు క్షణికావేశం వాళ్ళను దగ్గరకు తీసుకువస్తుంది. 'అది శాశ్వతం కాదు, గొప్పదీ కాదు. మెంటల్ లెవెల్లో కలిసినప్పుడే దాని గొప్పతనం మనిషికి జీవితాన్ని స్తుంది.

"ఏమైందిరా?" నవ్వు అణచుకుంటూ అడిగాడు సుందరరావు.

"ఏమైందా? నా బొందైంది... అసలే నాకు తిక్కరేగుతూంటే, మళ్లీ మొదలెట్టనీయకు..." సీరియస్‌గా ముఖం తిప్పుకుంటూ అన్నాడు హేమంత్.

అతని బుంగమూతి, రోషం చూసి నవ్వొలనిపించినా, సభ్యత కోసమూ, కొంత అతన్ని కించపరచినట్టుంటుంది అనీ నవ్వు ఆపుకుంటున్నాడు సుందరరావు.

కానీ... నవ్వు — అది రానేరాదు, కానీ ఒక మూడ్‌లో వస్తే అంత అదివి తప్పిపోయేది మరొకటి లేదు. రాకూడని సమయాల్లో వచ్చి సీను అభాసు చెయ్యగల శక్తి దానికి చాలా ఎక్కువగా వున్నది. పైగా సుందరరావుకు ఊహ లెక్కువ. కొన్ని వందల మంది తప్పట్లు కొడుతూంటే మాయాబజారులో లక్ష్మణ కుమారుడి చేతుల్లా అతుక్కుపోతే...

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో విజయవాడ నగరంలో సోడా బాటిళ్లలో బ్లేడ్లు పెట్టి రౌడీలు ఎగరకొడుతుంటే, రష్యన్ సర్కస్‌లోలా ఎవరు విసిరిన బాటిల్ మూడు పల్టీలు కొట్టి వాళ్ల నెత్తే పగల కొడితే... ఇల్లాంటి దిక్కుమాలిన ఊహలు వచ్చీ రాకూడని సమయంలో నవ్వు వస్తుంది సుందరరావుకు. అలాగే ఇప్పుడు ఆ తిట్లు తిన్న అమ్మాయి పట్టు పరికిణీ, ఓణీ జాకెట్టు వేసుకుని మట్టి గాజుల చేతితో కంప్యూటర్‌కు పూజచేసి హారతి ఇవ్వడం, కంప్యూటర్‌లోనించి అమ్మవారు ప్రత్యక్షమై ఆశీర్వదించడం లాంటి దృశ్యం ఊహల్లోకి వచ్చి నవ్వాగడంలేదు అతనికి.

"ఏరా? పుక్కిలింతలుగా నవ్వు వస్తోందేం?" సీరియస్‌గా లేస్తూ అన్నాడు హేమంత్.

"అదికాదురా!"... నవ్వుతూ తనకు వచ్చిన ఊహ స్నేహితుడికి చెప్పాడు సుందరరావు. ఒద్దను కుంటూనే ఆ ఊహా చిత్రానికి హేమంత్ కూడా నవ్వేశాడు.

"అది కాదురా! ఆ పిల్లకు అంత చాదస్తం ఏమిటసలు? చదువుకున్న పిల్ల పైగా... ఛా! ఛా! మా ప్రొప్రైటర్‌గారి తమ్ముడి కూతురు కాబట్టి వదిలేశాను కానీ, మరొకర్తైతేనా?..."

"ఏమో పాపం... ఆ అమ్మాయి నమ్మకాలు ఆ అమ్మాయివి..." సీను లైటర్ చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తూ అన్నాడు సుందరరావు.

"ఏమిటి ఇంకేం... హోమం పెట్టి సాంబ్రాణి పొగ వెయ్యమను కంప్యూటర్‌కు... తగలడిపోతుంది... ఛా ఛా! దేశం ముందుకు పోవాలంటే ఎలా పోతుంది? ఎప్పుడు అడ్వాన్స్ అవుతారు ఈ జనం?!"

హేమంత్‌ను డైవర్ట్‌చేసి, కబుర్లు చెప్పి, ఏదో అఫిషియల్ వ్యవహారాలు మాట్లాడి ఆఫీసు రూం నుంచి బైటపడ్డ సుందరరావు అలవోకగా చూశాడు. టెలిఫోను దగ్గర కూర్చుని కిటికీలోనించి ఆకుపచ్చటి చెట్టుమీద వాలిన చిలకలగుంపును తదేకంగా చూస్తోంది ఆ అమ్మాయి...

"ఆకులో ఆకునై..." ఎక్కడో విన్న పాట గుర్తుకు వచ్చింది సుందరరావుకు.

గడపదాటుతూంటే మామిడాకు తోరణాలు తలకు తగిలాయి. కొత్తగా గృహ ప్రవేశం చేశారు. హేమంతుదే ఆ ఇల్లు. స్కూటర్ పక్కన నవగ్రహ హోమం కోసం చేసిన యజ్ఞవేదిక దాటుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు సుందరరావు.

** ** **

ఒకవారం రోజుల తరువాత...

ఏడున్నరకల్లా ఫస్ట్ బాచ్ స్టూడెంట్స్ వచ్చి నిలబడి వుంటే, వాకిట్లో ముగ్గు వెయ్యలేదని ఆ అమ్మాయి ఆపిందని ముగ్గు వేసిన తరువాత కానీ లోపలికి రానియ్యలేదని తెలిసి మరొకసారి ఫైరై పోయాడు హేమంత్ ఖర్మకాలి, ఆఫీసులోనూ అక్కడే వున్నాడు సుందరరావు.

ఆ సాయంత్రమే పాండురంగడి ఆలయం నుంచి బయటకు వస్తూ కనబడింది స్నేహ... ఆ అమ్మాయి పేరది.

ఆ అమ్మాయి, ఆ ఒద్దిక చూసి పొద్దున సీనంతా గుర్తుకు వచ్చి జాలేసింది సుందరరావుకు.

ఎలా వున్నారు ఈ కాలం పిల్లలూ?! ఎం.ఎ. చదువుకున్న ఈ పిచ్చిపిల్ల చాదస్తం వల్ల ఎన్ని తిట్లు తింటోంది?!

ఆ కడుపుమంటలో ఆరోజు పొద్దున ఆ అమ్మాయి గురించి చాలా వివరాలు చెప్పాడు హేమంత్. తల్లీ తండ్రీ పోతే బామ్మగారు పెంచింది ఆ అమ్మాయిని. పెద తండ్రే పెద్ద దిక్కు. ఎం.ఎ. ఈస్తటిక్స్ చదివింది. నాలుగు నగలూ నట్రా చేయించి, ఒక లక్ష రూపాయిలు కట్నం ఇచ్చి పెళ్లి చేసి బాధ్యత వదిలించుకోవాలని చూస్తున్నాడు పెదనాన్న. పెదతల్లితోనూ, ఆవిడ పిల్లల జెలసీలతోనూ బాధపడుతోందని, ఈ కంప్యూటర్ డివిజన్‌లో ఉద్యోగం ఇచ్చారు ఆయన ఈ అమ్మాయికి.

"హల్లో"! పలకరించాడు సుందరరావు.

"హల్లో"... గాలికి ఎగురుతున్న పయిట చెంగును బిగించి ముంగురులు సరిచేసుకుంటూ అతని కళ్లల్లోకి సూటిగా చూసి నవ్వింది స్నేహ... ఆ కళ్లు... ఎంత నిర్మలంగా వున్నాయి?! అనిపించింది చటుక్కున అతనికి.

'ఏమిటి గుడికా?' ఏదో మాట కలపాలి కాబట్టి చచ్చు ప్రశ్నలాంటిది అడిగాడు ఆమె చేతిలో పూలసజ్జలో కొట్టిన కొబ్బరికాయ చూస్తూ కూడా.

అతని విషయం గ్రహించినట్టు చిన్నగా నవ్వి, అక్కడే మెట్టులాంటి గట్టుమీద కూర్చుంది స్నేహ.

"మీ సబ్జెక్ట్ ఈస్తటిక్స్‌టగా..." మెల్లిగా మాటల్లో పెట్టాడు అతను.

చిన్నచిన్నగా మాటలు పేరుస్తూ, మధ్యలో సన్నసన్నగా నవ్వుతూ మాట్లాడుతున్న ఆ పిల్ల గొప్పగా మాట్లాడగలదని అర్థమైంది సుందరరావుకు— కొంచెం ఆశ్చర్యంకూడా వేసింది.

"మా ఫ్రెండ్‌కు మరీ షార్ట్ టెంపరు... నిజమే... కానీ, మీరు కూడా ఈ ఇరవయ్యొకటవ శతాబ్దంలో ఇంతదాన్నేమనంటారు?! చాదస్తం... ఏమిటండీ మరీను..."

ఇసుక వంక చూస్తూ మాట్లాడలేదు కొంచెం సేపు. స్నేహ వున్నట్టుంది—

"మనం నమ్మనట్టు నటిస్తూ వాటిని మానమండీ మనం?! నీ ఫ్రెండు హేమంత్ రోజూ కుంకుమ పెట్టు కోనిది బైటకు రారు... మా పెదనాన్న ఆదివారాలు గుమ్మడికాయ 'దృష్టి' తీయందే ఊరుకోరు. అరిటాకులు, మామిడి తోరణాలు, హోమాలు, పూజలు, నవగ్రహ దానాలు... ఏది ఎవరు మానారండీ?!"

"నిజమే... కానీ అవన్నీ ఎవరో పెద్ద వాళ్లు చెప్పారు

కాబట్టి కాని..." నసుగుతూ అన్నాడు సుందరరావు. ఇంతసూటిగా అడుగుతూంటే సమాధానం అతని దగ్గర లేదు మరి.

"నాది నమ్మకం... మూఢత్వం కాదు. మా ఇంట్లో వాతావరణంవల్ల నాకు కొన్ని అలవాట్లు వచ్చాయి. కానీ, వాటికి అర్థం తెలియకుండా నేను ఆచరించే రకాన్ని కాదు. గాలిలో మంచి, చెడు వైబ్రేషన్స్ రెండూ వుంటాయి సుందరరావుగారూ! కేవలం మంచిని వైబ్రేట్ చెయ్యగల "ఏంటినా" లాంటి వస్తువులను ఆచారంగా చేశారు మన వాళ్లు. మన చుట్టూ వాతావరణం అంతా ఏటమ్స్‌తోనూ, సబ్ ఏటమిక్ పార్టికల్స్‌తోనూ నిండి వున్నవి అవునా?! సౌండు దానిని వైబ్రేట్ చేస్తుంది. మంత్రం, తంత్రం, స్తోత్రం వాటికోసరమే ఏర్పడ్డాయి..."

మంత్రముగ్ధుడిలా వింటున్నాడు సుందరరావు. ఏ కొత్త వస్తువు వచ్చినా, కొత్త బట్టలు కట్టినా పసుపు పెట్టి కట్టుకోమంటారు. పసుపు కేవలం ఏంటీ బాక్టీరియల్ అనేకాదు. థాట్‌కు గొప్ప వైబ్రేషన్ వున్నది. పాజిటివ్ థాట్‌తో ఎనర్జీని ట్రాన్స్‌ఫర్ చెయ్యగల మీడియంలు పసుపు, కుంకుమ, విభూది, అగరుబత్తి వగైరా..., ఏకొత్త వస్తువైనా కానీయండి బంగారు నగనుంచి, కంప్యూటర్ వరకూ, రకరకాల చేతులు మారి, వాళ్ల ఆలోచనలను, వైబ్రేషన్స్‌ను కూడకట్టుకుని మన దగ్గరకు వస్తాయి. అవి మన జీవితంలోని హార్మనీని వాటి శక్తిని బట్టి డిస్ట్రబ్ చెయ్యగలవు. అది న్యూట్రలైజ్ చెయ్యడం కోసరమే మంచి సంకల్పంతో పెద్ద వాళ్లు ఆశీర్వచనంలాంటి మాటలతో మనకు పసుపుపెట్టి మంచి గుడ్డలిచ్చినా... మరేమిచ్చినా అర్థం అదే. వీటన్నింటికీ సైంటిఫిక్ బేసెస్ వున్నది. ఇప్పుడు కొన్నింటికి అర్థం తెలియకపోయినా, ఫ్యూచర్‌లో తెలుస్తుంది..."

నోరు తెరుచుకుని వింటున్నాడు సుందరరావు. ఆ అమ్మాయి... అలా మాట్లాడుతుందని, అలా మాట్లాడగలదనీ అనుకోలేదు అతను. ఆ పిల్ల మాటల్లో అర్థంకన్నా, ఆ మాటల్లో స్థిరత్వం, ఆలోచనా జ్ఞానం అతణ్ణి ఆశ్చర్య పరచింది.

ప్రక్కన ఒక చిన్న రాయి వుంటే కొబ్బరికాయ కొట్టాలని ప్రయత్నిస్తోంది ఆమె. రెండు అరచేతుల మధ్య పెట్టి విరిచి ముక్కలు పెట్టాడు సుందరరావు.

అభినందిస్తున్నట్లు నవ్వింది కళ్లతో స్నేహ. స్నేహ ఆ కళ్లల్లో స్నేహం. ఆ క్షణంలో ఆ పిల్ల గొప్ప ఆత్మీయురాలిలా అనిపించింది అతనికి.

పక్కన ఇసుకలో ముగ్గులు గీస్తూ, చటుక్కున తలెత్తి, "ముగ్గు కోసరం పంతం పట్టావన్నారు మీ ఫ్రెండు. నాకు ఆ నాలుగు గీతల మీదా చాలా నమ్మకం. మన పాతతరం వాళ్లు దేముడి దగ్గర వేసే ముగ్గులు గమనించారా?! ఆటామిక్ స్ట్రక్చరర్ ఫిగర్స్ అవి. జనిటిక్ సైన్సు చెప్పే యంత్రాల్లాంటి ముగ్గులు అవి. ప్రతి క్షణం మన చుట్టూ వుండే నిత్య చైతన్యాన్ని సత్యమని మర్చిపోకుండా గుర్తుపెట్టుకునే సింబల్స్ అవి. మనం గొప్ప థాట్‌తో వేసిన ముగ్గు, దైవిక శక్తుల్ని ఆహ్వానిస్తుంది. ఓ దుష్టపు ఆలోచన వున్నవాడినైన అక్కడే న్యూట్రలైజ్ చెయ్యగలదు. మీకు "లక్ష్మణ రేఖ" గుర్తు లేదూ?! ముగ్గులు అలంకారం మాత్రం అనుకుంటే దాని పవరు వుండదు. పదిమంది వచ్చిపోయే కంప్యూటర్ ఇన్స్టిట్యూట్ అది. అసలే మనుష్యుల్లో కృత్రిమతా దాంభికత, మూర్ఖత్వం ఎక్కువ. అవన్నీ వాతావరణాన్నే మార్చేస్తాయి. బలమైన మన **భావన** వలయాలే మన వాతావరణాన్ని చాలావరకు ఇన్‌ఫ్లుయన్స్ చేస్తాయి. కొన్ని ఇళ్లు చూడండి. ఆత్మీయతతో ఆహ్వానిస్తున్న ట్లుంటాయి. కొన్ని ఎంతో ఖరీదైన పాలరాతి సమాధుల్లా వుంటాయి. ఎందుకంటే... ఇదే కారణం...

ఏమిటీ పిల్ల?! ఆలోచనల మీద కంట్రోలు పోయింది సుందరరావుకు. ఆమె మాటల్లో తెలివితేటలు చూపించుకోవాలన్న అహం లేదు. తను నమ్ముతున్న సిద్ధాంతం మీద గౌరవం వున్నది. దాన్ని విడమరచి చెప్పగల ధైర్యం వున్నది.

"మీరు చాలా గొప్పగా ఆలోచిస్తున్నారు..." తెలియకుండానే అనేశాడు అతను.

చిన్నగా నవ్వింది ఆమె. "ఆలోచన ఒక్కటే కాదు. ఆచరణ కూడా నాది. జీవితానికి పనికిమాలిన జ్ఞానం వల్ల ఉపయోగం ఏమిటండీ?!"

ఆ క్షణంలో ఆ పిల్లలో హేమంత్‌చేత తిట్లు తింటూ తలకాయ వంచుకున్న అమాయకురాలు కనిపించలేదు సుందరరావుకు. ఎవరో దేవతామూర్తి మాటల ప్రతిధ్వని ఆమె రూపం దాల్చిందాఅనిపించింది.

** ** **

చాలా త్వరగా వాళ్ల స్నేహం పెరిగింది. చాలా తమాషా అయిన విషయం ఏమిటంటే, సెంటిమెంట్స్ లేని సుందరరావు ఆవిడలోని స్నేహితురాల్ని మాత్రం చూడగలగడం. దానికి కారణం నిజాయితీగా ఆలోచిస్తే, కేవలం తన సంస్కారం మాత్రం కారణం అనుకోవడం లేదు అతను. ఎందుకంటే ఆడపిల్ల కనబడగానే అతని నాలుక ఎంత అసహ్యకరమైన పదజాలం ఉపయోగించేదో తెలుసతనికి. కాబట్టే, ఈ పరిచయంలో స్నేహం నిలబెట్టింది ఆ పిల్ల సంస్కారమేననిపించింది అతనికి.

-- కాస్మిక్ ఎనర్జీలు, గొప్ప పుస్తకాలు... ఇలా చాలా మాట్లాడేది ఆమె. ప్రతిదానికీ తనకు తెలిసినంతలో అర్థం చెప్పేది.

ఇంత విచిత్రమైన ఈ అమ్మాయికి 'పెళ్ళి' పట్ల అభిప్రాయం ఏమిటూ? అని ఆశ్చర్యపడుతూండేవాడు సుందరరావు.

"ఒక మొగమనిషి, మరొక ఆడమనిషి పొరపాటునో, బలవంతానో పెళ్లి అనే లైసెన్స్‌తో శారీరకంగా ఒకటైనప్పుడు ఫిజికల్ ప్లేన్‌లో మామూలు ప్రపంచం దృష్ట్యా దగ్గరైనా, కేవలం క్షణికావేశం వాళ్లను దగ్గరకు తీసుకువస్తుంది కానీ, అది శాశ్వతం కాదు. గొప్పదీ కాదు.

మెంటల్ లెవల్లో కలిసినప్పుడే దాని గొప్పతనం మనిషికి జీవితాన్నిస్తుంది. బ్రతుకును అమృతమయం చేస్తుంది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ప్రస్తుతం మన పెళ్లికి నిర్వచనం మరొక రకంగా వున్నది. అందుకే ఆరుగురు పిల్లల్ని కన్నా కలిసి బ్రతుకుతున్నా, నగలూ చీరలతో గడిపేసే మా అమ్మకు పెదనాన్న ఎప్పటికీ అర్థం కాదు. ఆయన ఇష్టాలేమిటో ఆవిడకు ఇప్పటికీ తెలియదు. ఆవిడ ఆలోచనలేమిటో ఈయనకు ఎప్పటికీ అర్థం కావు. పాపం ఆయన ఓదార్పు కోరుకుంటూ ఎవరో స్నేహితురాల్ని వెదుక్కున్నాడు. అది బ్లాక్‌మెయిలింగ్ పాయింటుగా మా అమ్మ ఆయనను సాధించి డైమండు నెక్లెస్‌కు అప్లికేషన్ పెడుతోంది. దీనిపేరు పెళ్లా? ఎంత నైచ్యం!"

ఇలా మాట్లాడే ఆ అమ్మాయి మీద రోజు రోజుకూ గౌరవం పెరిగిపోతోంది సుందరరావుకు. కానీ, ఒక నాడు ఆమె మాట్లాడేవన్నీ అవాకులూ చెవాకులూ అనాలన్నంత కోపం వచ్చింది ఆ విషయం వినగానే.

హేమంత్ చాలా పశ్చాత్తాపంతో మాట్లాడు

తున్నాడు. నాకేం చెయ్యాలో తెలియడం లేదురా.. ఆ రోజు పార్టీలో మరో రెండు పెగ్గులు ఎక్కువ పడ్డాయి.. వర్షం.. ఆఫీసులో నా గది తాళాలు మర్చిపోయాను. అర్థరాత్రి తలుపులు తెరిచింది స్నేహ. ఆ చీకట్లో, ఆ మూడ్‌లో ఏమైందో తెలియలేదు.." హేమంత్ మాట్లాడుతున్నాడు.. అది కన్ఫెషన్‌లా వున్నది. అందుకు మరీ ఆశ్చర్యంగా వున్నది సుందరరావుకు. గర్ల్ ఫ్రెండ్స్, వాళ్లతో లావాదేవీలు- ఇద్దర్లో ఎవరికీ కొత్త కాదు. కానీ స్నేహ విషయం 'ఆ.. మామూలే' అని ఎందుకు అనుకోలేకపోతున్నారు?! అయినా ఆ అమ్మాయి ఎలా లొంగింది?! ఇన్ని కబుర్లు చెపుతుందే?!

ఏం చెయ్యాలి?! పోనీ హేమంత్ ఆమెను పెళ్లి చేసుకుంటే?! కానీ హేమంత్ కులం వేరు. పైగా ఇరవై లక్షల కట్నంతో అతని కోసం మేనకోడలు సిద్ధంగా వున్నది. అది మానుకుని ఈ దిక్కూమొక్కూ లేని పిల్లను చేసు కుంటాడా?!

"దీనికి ఏ వైబ్రేషన్ కారణం?" ఒళ్లు మండిపోతూంటే మహా వెటకారంగా అడిగాడు స్నేహను ఆ సాయంత్రం గుడిలో.

"ఆడది, చెడిపోవడం.." ఈ మాటలు మామూలు మగవాడికి చాలా ప్రత్యేకమైన అర్థాలతో కనబడతాయి మరి.

"అవును.. అదే కారణం.." స్థిరంగా స్నేహ అన్న మాటల్లో పదును అతన్ని కొంచెం చిత్రంగా భయపెట్టింది.

"అంటే?"

"నా ఆలోచనలే అతణ్ణి ఆహ్వానించాయి. అతనంటే.. అతనంటే నాకు చాలా ఇష్టం, ప్రేమ, ఆరాధన.." దోసిట్లో మొహం దాచుకుని ఏడుస్తూ అన్నది ఆ పిల్ల.

అదుగో ఆ క్షణంలో మొదటిసారిగా కంటతడి పెట్టాడు సుందరరావు. అతనికే తెలియకుండా అతని గుండెల్లో వెచ్చని పొంగు. పసిబిడ్డలా, పాలవెన్నెలలా కనబడే స్నేహ రూపాన్ని దగ్గరకు తీసుకోవాలని, తల్లిలా, చెల్లిలా ఆదరించాలనీ, గౌరవించాలనీ ఎన్నో ఆలోచనలు.. సముద్రపు పొంగులాంటి భావాలు..

లౌక్యమూ ఆర్ద్రతా ఒకదానిమీద మరొకటి సముద్రపు కెరటాల్లా పొంగిపొర్లి విడివడుతున్నాయి.

"అయినా.. అతను తొందరపడి వుండకూడదేమో.." అతని గొంతు అతనికే గాద్గదికంగా వినిపించింది.

"లేదు.. అతని తొందరపాటుకన్నా, నేను అతణ్ణి కాదనలేకపోయానేమో.. ప్రేమంటే.. ఎలా చెప్పను సుందరరావుగారూ?! పదిమందిలో నాకు ఎంతో దూరంగా అతడు నిలబడి మాట్లాడుతున్నా నా అరచేతులు వెచ్చబడిపోతాయి. పాదాలు మొరాయిస్తాయి. తలకాయ ఎత్తి అతని కళ్లల్లోకి చూసి మాట్లాడతాను నేను. పారిజాతాలు కోస్తూ నేను మానసికంగా అతని పాదాలకు పూజచేసే పిచ్చిదాన్ని. ఎలా చెప్పను మీకు!! నా అలంకరణ, నాలోని తియ్యటి ఆలోచనలు అన్నీ నాలో దాచుకున్న అతనికి చెప్పకునేదాన్ని. అతనిలో అతనికే తెలియని కొన్ని గొప్ప గుణాలున్నాయి. స్నేహశీలి, మేధావి, గొప్పగా మాట్లాడగలడు. కార్యవాదీ సౌమ్యుడు. అవసరం వస్తే తప్ప కనీసం ఎవరితోనూ కరుగ్గా మాట్లాడడు. అటువంటి వ్యక్తి నా వాడుగా ఆరాధించాను. అందుకని, అతను నా దృష్టిలో తప్పు చెయ్యలేదు.. అది అంతే.."

"మరి.. ఇది రైటా? దీని పరిణామం?" వింటూనే చటుక్కున అన్నాడు సుందరరావు. గత గంటలోనూ అతనికి జీవితం గురించి చాలా ఎక్కువ తెలిసిపోతోందన్న భావన కలుగుతోంది.

"ఏముంది?" నిర్లిప్తంగా అన్నది స్నేహ.

అతను మిమ్మల్ని పెళ్లి చేసుకోకపోతే.. కారణం, పరిస్థితులు అన్నీ వివరించి చెప్పాడు సుందరరావు.

తలకాయ వంచుకుని అన్నీ విన్నది ఆమె.

"ఇదేదో బ్లాక్‌మెయిలింగ్ పాయింటుగా అతణ్ణి పెళ్ళికి ఒప్పించాలని ప్రయత్నించడం వైత్యం సుందరరావుగారూ! నాకు అతనంటే ఆరాధన వుండచ్చు. కానీ, అతని కోరిక క్షణికం. దానికి అతణ్ణి బంధించి, శిక్షించడం అమానుషం. ఇవ్వాళ పెళ్లికి అతను ఒప్పుకోనంత మాత్రాన అతణ్ణి నీచుడనీ, దుర్మార్గుడనీ నేను ఆరాధించే ఆ వ్యక్తిని అనలేను, అనను. జీవితం చాలా గొప్పది. అతడు నాకు కాకపోయినా, అతడి జ్ఞాపకాలతో బ్రతకగలను నేను.

"పోనీ మరొకర్ని ఎవరినైనా పెళ్లి.." అసలు నేను ఇంత ఓవర్ ప్రొటెక్టివ్‌గా ఎందుకు ఫీలౌతున్నాను?! తనలో తను ప్రశ్నించుకుంటున్నాడు సుందరరావు.

"సారీ! అతడి స్థానంలో సెక్యూరిటీ కోసరం మరొక వ్యక్తిని ఊహించలేను నేను.."

"కానీ, మీరు హేమంతు గురించిన నిజాలకన్నా ఊహలెక్కువ అనుకోండి. అప్పుడు?!" పట్టుదలగా అన్నాడు సుందరరావు.

"నో.. నాకు అతను తెలుసు.."

అది ఆమె 'ప్రేమ' ఇచ్చిన మూర్ఖత్వమా, లేక ఆమెలోని ఆరాధన దాన్ని నిజంగా మారుస్తుందా?

ఏం మాట్లాడాలో అర్థం కాలేదు సుందరరావుకు.

"మరి మీ నిర్ణయాలవల్ల మీకు చాలా బాధలు కలగచ్చేమో.."

"తప్పదు.. దానికి మానసికంగా రెడీ అయిపోతాను. ఈ ప్రపంచంలో చిన్న ఇంటర్వ్యూ దగ్గర నుంచి, పెద్ద ఐ.ఎ.ఎస్. పరీక్ష దాకా టెన్షను, బాధ తప్పదు. మరి ఇది నా జీవన్మరణ ప్రశ్న. దీని కోసరం నిలబడతాను నేను.

అగ్నిప్రవేశం, దేశ బహిష్కారం చేసిన రాముణ్ణి సీత, రాయిని చేసిన గౌతముణ్ణి అహల్య ఎందుకు ఆరాధించారా? అన్న ప్రశ్నకు ఆ క్షణంలో సమాధానం దొరికిందనిపించింది అతనికి.

చాలాసేపు మౌనంగా ఆమె వంకా, సముద్రం వంకా మార్చి మార్చి చూశాడు సుందరరావు.

మెల్లిగా లేచాడు.

దూరాన గుడి దీపాలు.."సర్వేశ్వరా! నీ ఉనికిని ఏనాడూ నేను గుర్తించలేదు. కానీ, ఈ రోజు గుర్తించి అడుగుతున్నాను. ఎంతటి గొప్ప వ్యక్తి ప్రేమను మిస్ అవుతున్నాడో హేమంత్‌కు తెలియచెప్పగల శక్తి నాకియ్యి.." మొట్టమొదటిసారిగా దేముణ్ణి ప్రార్థిస్తూ ముందడుగు వేశాడు సుందరరావు.

ఎందుకో వెనక్కు తిరిగి చూశాడు.

వెన్నెల వెలుతురుచ్ఛాయల్లో స్నేహ..

అది ఆమె నమ్మకాల్ని వెలుతురుగా మారుస్తున్న ఆరాధనా? అవును. అది కాలమే నిర్ణయిస్తుంది.

✻

కవి నెప్పులు!

ఒకసారి 'రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, ఆయన బాల్య స్నేహితుడైన క్షితిమోహన్ సేన్ రైల్లో ప్రయాణం చేస్తున్నారు. ప్రకృతి దృశ్యాలను చూస్తూ ఆలోచనలో లీనమైపోయారు రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్. ఠాగూర్ ఏదో కావ్యం వ్రాయడానికి ఆలోచనలో వున్నారని గ్రహించిన క్షితిమోహన్ మెల్లగా ఆ కంపార్ట్‌మెంట్ నుండి ప్రక్క కంపార్ట్‌మెంట్‌లోకి వెళ్ళారు. ఠాగూర్‌కు - అతని ఆలోచనలకు ధ్యాన భంగం కాకూడదని అలా వేరే పెట్టెలోకి వెళ్ళాడు. కొంత సమయం తరువాత క్షితిమోహన్ మళ్ళీ ఠాగూర్ పెట్టెలోకి ప్రవేశించారు. అతణ్ణి చూసిన ఠాగూర్ "అరే! సేన్, ఎక్కడికెళ్ళావ్?" అని "ఇప్పుడే ఒక కవిత పుట్టింది" అన్నారు.

"నేను ప్రక్క కంపార్ట్‌మెంట్‌లోకి వెళ్ళి వచ్చాను."

"ఎందుకూ?"

"కవిత ఒకటి జన్మ ఎత్తుతూంది కదా?"

"అయితే ఏం?"

ప్రసవ సమయంలో అక్కడ మగాడు వుండొచ్చా? నీవేమో 'కవితకు జన్మనిస్తూ వున్నావ్. బయట నిలబడి మగాడు పుట్టే పాప కొరకు ఎదురుచూడాలి గదా" అని అన్నారు క్షితిమోహన్ సేన్.

-చాగాపురం నాగేశ్వరరావు